

BH 275/2001.

védett útvonalon levő kereszteződésben elhelyezett „elsőbbségadás kötelező” tábla ismeretlen személy általi eltávolítását a veszélyes üzemek találkozása esetén mindkét fél működési körén kívül eső rendellenességként kell értékelni [Ptk. 346. § (3) bek., 58/1991. (IV. 13.) Korm. r. 1. §, 9. §, 10. § (6) bek.].

2001.6.1. óta hatályos szöveg

Az alperes 1995. augusztus 16. napján segédmotoros kerékpárjával haladt Siófok-Kilitiben a Kacsóh Pongrác úton. Ez az útvonal táblával jelzett, a keresztező utcáknak fölérendelt főútvonal volt. A Kacsóh Pongrác út és Zalka Máté u. kereszteződéséhez érve összeütközött a D. V. tulajdonában álló, Audi típusú személygépkocsival. E jármű az alpereshez képest jobb kéz felől keresztezte a neki felsőbbrendű Kacsóh Pongrác utat, és azért nem adta meg az azon haladó segédmotoros kerékpárnak az elsőbbséget, mert a Zalka Máté u. kereszteződéséből ismeretlen személyek az „elsőbbségadás kötelező” táblát eltávolították és ennek hiányában a neki elsőbbséget biztosító jobbkéz-szabályra számított. Az alperes felelősségbiztosítással nem rendelkezett, ezért az Audi gépkocsiban keletkezett 641 306 Ft kárt a felperes térítette meg, majd keresetében ennek megfizetése iránt támasztott igényt az alperessel szemben.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Úgy foglalt állást, hogy a perbeli jogvitát a veszélyes üzemek találkozására irányadó szabályok szerint kell elbírálnia, és azok egymás közti viszonyában a kártérítés általános szabályai az irányadók. Ezekre figyelemmel igazoltak fogadta el, hogy az alperes kimentette magát azzal, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható volt. Rámutatott, hogy számára táblák jeleztek, hogy a keresztező utcákhoz képest fölérendelt útvonalon közlekedett, arra pedig nem számíthatott, hogy valamelyik „elsőbbségadás kötelező” táblát ismeretlen személy eltávolította. Ezért az alperes marasztalására nem látott lehetőséget.

A másodfokú bíróság a felperes fellebbezése folytán meghozott jogerős ítéletével az elsőfokú bíróság döntését – lényegében annak helyes indokai alapján – helybenhagyta.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet tartalmilag annak hatályon kívül helyezése, az elsőfokú ítélet megváltoztatása és a kereset teljesítése iránt. Álláspontja szerint az alperesnek az útkereszteződéshez érve meg kellett volna győződnie arról, hogy elsőbbsége van-e, a felperes jogelődje pedig jelzőtábla hiányában alappal számíthatott arra, hogy az útkereszteződésben a jobbkéz-szabály fog érvényesülni, amely neki biztosított áthaladási elsőbbséget.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult.

A Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy a felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A felperes a rendkívüli perorvoslatát megalapozó jogsértést tartalmilag az alperes kártérítési felelősségének téves jogi megítélésében jelölte meg, [Pp. 270. §-ának (1) bekezdése]. Ezért a jogerős ítélet kizárólag ebben a keretben volt felülbíráható [Pp. 275. §-ának (2) bekezdése].

A gépjárművek kötelező felelősségbiztosításáról szóló 52/1991. (IV. 13.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 1. §-a úgy rendelkezik, hogy a gépjárművek kötelező felelősségbiztosítása (a továbbiakban: biztosítás) kiterjed azoknak a megalapozott kártérítési követeléseknek a kielégítésére, illetve azoknak a megalapozatlan kárigényeknek az elhárítására, amelyeket a biztosított személyekkel szemben a biztosítási szerződésben megjelölt gépjármű üzemeltetésével okozott kár miatt támasztanak.

Az R. 9. §-ának korábban hatályban volt (2) bekezdése értelmében a károsult a biztosítási szerződéssel nem rendelkező üzemeltető gépjárműve által vagy az ismeretlen gépjárművel a Magyar Köztársaság területén okozott

zott kárának megtérítése iránti követelését – az e rendelet és a mellékletben foglalt általános feltételek alapján – a MABISZ-szal szemben is érvényesítheti. Az R. 10. §-ának (6) bekezdése pedig kimondja, hogy a MABISZ a károsult követelésének kielégítésével kapcsolatban felmerült valamennyi ráfordítása és költsége megtérítését követelheti a biztosítással nem rendelkező üzembentartótól. A törvény idézett rendelkezéseinek egybevetéséből az következik, hogy a felelősségbiztosítási szerződéssel nem rendelkező üzembentartó által okozott kárt a MABISZ köteles megtéríteni, de csak abban az esetben, ha a károkozó a kár bekövetkeztéért a polgári jog szabályai szerint kártérítési felelősséggel tartozik. Ezért a továbbiakban azt kellett megvizsgálni, hogy az alperest az 1995. augusztus 16-án bekövetkezett káreseményért mennyiben terheli kártérítési felelősség. Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy ezt a kérdést a veszélyes üzemek találkozására irányadó szabályok alkalmazásával kellett elbírálni.

A Ptk. 346. §-ának (3) bekezdése előírja, hogy ha a kárt mindkét fél fokozott veszéllyel járó tevékenysége körében bekövetkezett rendellenesség okozta, továbbá, ha ilyen rendellenesség egyik félnél sem állapítható meg, kárát – felróhatóság hiányában – mindegyik fél maga viseli. A perben nem vitás tényállás szerint a perbeli káresemény arra a körülményre volt visszavezethető, hogy az alperes által használt és mindvégig „főútvonal” táblával jelzett Kacsóh Pongrác út fölérendeltségét a Zalka Máté utca kereszteződésében biztosító „elsőbbségadás kötelező” táblát ismeretlen személy eltávolította. Ezt a körülményt azonban mindkét fél működési körén kívül eső rendellenességként kellett értékelni, mely a törvény idézett rendelkezése értelmében azzal a jogkövetkezménnyel járt, hogy kárát mindkét fél maga köteles viselni. Ebből okszerűen következik, hogy az alperest nem terhelte felelősség a másik járműben keletkezett károkért. Emiatt a felperes által kifizetett szolgáltatás reá történő áthárítására nem volt jogi lehetőség.

A fent kifejtettek eredményeként a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275/A. §-ának (1) bekezdése alkalmazásával hatályában fenntartotta.

(Legf. Bír. Pfv.VIII.24.334/1998. sz.)